

Týždeň od 31. júla do 6. augusta

ZÁPASIŤ Z CELEJ SILY

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Jn 16,5–15; Kol 1,28,29; 1Pt 1,13; Mt 5,29; 1. Mojžišova 32

ÚVODNÝ TEXT

²⁸Jeho ohlasujeme, keď vo všetkej múdrosti napomínáme a učíme každého človeka, aby sme každého človeka predviedli pred Boha ako dokonalého v Kristovi. ²⁹O to sa usilujem a zápasím s jeho mocou, ktorá vo mne mocne pôsobí. (Kol 1,28,29)

V diskusnej relácii sedeli muž a žena. Obaja prežili obrovskú tragédiu – zabili im dieťa. Ženinho syna zavraždili pred dvadsiatimi rokmi. Jej zatrpknutosť a hnev boli po celý ten čas stále rovnako silné a hlboké. Muž bol úplne iný. Jeho dcéru pred niekoľkými rokmi zavraždili teroristi. Hovoril o odpustení vrahom a o tom, ako Boh premenil jeho utrpenie. Hoci jeho pôvodná bolesť bola obrovská, tento muž sa stal príkladom, ako Boh môže priniesť uzdravenie aj do najtemnejších chvíľ nášho života.

Ako môžu dvaja ľudia reagovať tak rozdielne? Ako dochádza v živote kresťana k duchovnej zmene, ktorá umožňuje jednotlivcovi dozrieť prostredníctvom životných skúšok namiesto toho, aby ho bolesť a trápenie úplne zničilo?

OSNOVA LEKCIE

Problémy a ťažkosti sa nevyhýbajú nikomu. Ako sa k nim máme postaviť? V tejto lekcii budeme uvažovať nielen o tom, čo pre nás v takých chvíľach robí Boh, ale čo tiež očakáva od každého z nás.

- Jn 16,5–15 – Pôsobenie Svätého Ducha a naše rozhodovanie (nedeľa)
- Kol 1,28,29 – Božie konanie a naša aktívna snaha (pondelok)
- 1Pt 1,13–16 – Emócie a naša vôľa (utorok)
- Mt 5,29,30 – Nevyhnutnosť konať (streda)
- 1Moj 32,23–31 – Vyrvalosť napriek ťažkostiam (štvrtok)

DUCH PRAVDY

⁵Teraz však odchádzam k tomu, ktorý ma poslal, a nikto z vás sa ma nepýta: Kam ideš? ⁶Ale pretože som vám to povedal, smútok vám naplnil srdce. ⁷Já vám však hovorím pravdu: Pre vás je lepšie, keď odídem. Ak totiž neodidem, Tešiteľ k vám nepríde. Ak však odídem, pošlem ho k vám. ⁸No keď príde, ukáže svetu, čo je hriech, čo spravodlivosť a súd. ⁹Hriech je v tom, že neveria vo mňa, ¹⁰spravodlivosť v tom, že idem k Otcovi a viac ma už nevidia, a ¹¹súd v tom, že knieža tohto sveta je už odsúdené. ¹²Ešte vám mám toho veľa povedať, ale teraz to nemôžete znieť. ¹³Keď však príde on, Duch pravdy, uvedie vás do celej pravdy, lebo nebude hovoriť sám od seba, ale bude hovoriť, čo bude počuť. Bude vám zvestovať aj to, čo príde. ¹⁴On oslávi mňa, lebo z môjho vezme a zvestuje vám. ¹⁵Všetko, čo má Otec, je moje, preto som vám povedal, že z môjho vezme a zvestuje vám. (Jn 16,5–15)

Už si sa niekedy modlil: „Bože, prosím, urob zo mňa dobrého človeka!“, ale takmer nič sa neudialo? Ako je možné, že hoci sa modlíme, aby v nás veľká Božia premieňajúca sila urobila zmenu, naše životy akoby boli rovnaké? Vieme, že Boh má neobmedzené nadprirodzené zdroje, ktoré nám ponúka zdarma a ochotne. A my ich úprimne chceme využiť. No napriek tomu sa zdá, že naše životy sa nemenia spôsobom, ktorý by zodpovedal Božím zámerom.

Prečo je to tak? Jeden dôvod je znepokojivo jednoduchý: Aj keď má Duch neobmedzenú moc nás premieňať, je možné, že Bohu nedovoľujeme, aby nás menil. Jednoducho sme sa tak rozhodli.

Uvažuj o texte Ján 16,5–15. Ježiš v týchto veršoch nazýva Svätého Ducha „Duchom pravdy“ (Jn 16,13). Čo z týchto slov vyplýva o povahe diela, ktoré pre nás koná Duch?

Hoci nám Svätý Duch môže priniesť pravdu o našej hriešnosti, nemôže nás prinútiť kajať sa. Môže nám zjaviť tie najväčšie pravdy o Bohu, ale nemôže nás prinútiť, aby sme im verili alebo sa nimi riadili. Ak by nás Boh čo i len najmenším spôsobom nútil, stratili by sme slobodnú vôľu. Satan by potom mohol právom viniť Boha, že manipuluje s našou myslou, a teda podvádza. Keď v nebesiach vypukol veľký spor, náš Otec neprinútil satana ani žiadneho z anjelov, aby verili v jeho dobrotu a spravodlivosť, ani neprinútil padlých anjelov kajať sa. A takisto v rajskej záhrade, keď opäť išlo o veľa, Boh veľmi jasne vyjadril pravdu o strome uprostred záhrady, no nezabránil Eve a Adamovi uplatniť ich slobodnú vôľu neposlúchnuť. Boh dnes s nami koná rovnako. Takže Duch predstavuje pravdu o Bohu a hriechu a potom hovorí: „Čo teraz urobíš vo svetle toho, čo som ti zjavil?“

Je to rovnaké, keď prežívame skúšky ohňom. Niekedy prichádza skúška práve preto, že sme Boha neposlúchli alebo neľutovali svoje hriechy. Aby náš Otec mohol v takýchto prípadoch aktívne konať, musíme sa vedome rozhodnúť otvoriť dvere pokánia a poslušnosti. Vtedy do nás môže vstúpiť Božia premieňajúca moc.

- **Aké usvedčenia ti v poslednej dobe priniesol „Duch pravdy“? Ako sa ti darí počúvať Jeho hlas? Aké rozhodnutia robíš so svojou slobodnou vôľou?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

DOKONALÁ KOMBINÁCIA

²⁸Jeho ohlasujeme, keď vo všetkej múdrosti napomínáme a učíme každého človeka, aby sme každého človeka predviedli pred Boha ako dokonalého v Kristovi. ²⁹O to sa usilujem a zápasím s jeho mocou, ktorá vo mne mocne pôsobí. (Kol 1,28.29)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Aký je tvoj najväčší úspech? Je pravdepodobné, že čokoľvek si dosiahol, nestalo sa to len tým, že si sa ráno pozviechal z postele. Ak chceme v živote dosiahnuť niečo hodnotné, vyžaduje si to čas a námahu. Podobné je to aj s rozhodnutím byť Ježišovými ozajstnými učeníkmi.

Uvažuj o úvodnom texte (Kol 1,28.29). Hoci Pavol hovorí, že v ňom pôsobí Boh, ukazuje aj na dôležitosť ľudského úsilia. Ako tieto dve skutočnosti spolu súvisia? Uvažuj o tejto myšlienke v kontexte veršov 5Moj 4,4; Lk 13,24; 1Kor 9,25 a Heb 12,4.

Vo verši Kol 1,29 je veľmi zaujímavý pohľad na spôsob, akým Pavol vidí svoj vzťah s Bohom. Hovorí, že sa „usiluje“ a „zápasí“ – ale s Božou (po)mocou.

Sloveso preložené ako „usilujem sa“ znamená „naviť sa“, „pracovať do vyčerpania“. Toto slovo sa používalo najmä na opis tréningu športovcov. Nasledovné sloveso preložené ako „zápasíť“ môže v niektorých jazykoch znamenať aj „trápiť sa“ alebo „trýzniť sa“. Pred nami je teda obraz športovca, ktorý sa snaží zo všetkých síl zvíťaziť. Apoštol však potom pridáva zvrät, pretože Pavol sa namáha nie vo vlastnej sile, ale v moci, ktorou v ňom pôsobí Boh. V súvislosti s Pavlovou službou môžeme teda konštatovať, že ju konal obetavo a s veľkým osobným nasadením, ale vykonával ju v Božej moci. Táto kombinácia funguje rovnako aj v našom úsilí o rozvoj Kristovho charakteru v nás.

Je dôležité si to uvedomovať zvlášť preto, že žijeme vo svete, v ktorom chceme dosahovať čoraz viac – ale s čoraz menším úsilím. Tento prístup sa vkradol aj do kresťanstva. Niektorí kresťanskí evanjelisti sľubujú, že ak budeme len veriť, Svätý Duch na nás zostúpi s úžasnou nadprirodzenou silou a vykoná veľké zázraky. Môže sa z toho stať nebezpečná polopravda, pretože to môže viesť ľudí k záveru, že stačí len pohodlne sedieť a čakať, kým na nás zostúpi Božia moc!

APLIKÁCIA

- **Aká je tvoja skúsenosť s tým druhom úsilia, o ktorom hovoril Pavol? S čím vo svojom živote zápasíš? Ako sa môžeš naučiť odovzdať sa do Božej vôle?**

VÔĽA VEDENÁ SPRÁVNÝMI HODNOTAMI

¹³Preto si opášte bedrá svojej mysle, budte triezvi, úplne dúfajte v milosť, ktorú dostanete pri zjavení Ježiša Krista. ¹⁴Ako poslušné deti neprispôbujte sa žiadostiam, ktoré ste mali predtým, v čase vašej nevedomosti; ¹⁵no rovnako, ako je svätý ten, čo vás povolal, aj vy budte svätí v celom svojom počínaní. ¹⁶Ved' je napísané: **Budte svätí, lebo ja som svätý!** (1Pt 1,13–16)

Jedným z najväčších nepriateľov našej vôle sú naše vlastné pocity. V našej kultúre sme čoraz viac vystavení obrázkom a hudbe, ktoré priamo pôsobia na naše zmysly a bez toho, aby sme si to uvedomovali, prebúdajú v nás najrôznejšie emócie – hnev, strach alebo žiadostivosť. Naša myseľ sa často sústreďuje na otázky typu: *Na aké jedlo mám dnes chuť? Čo by sa mi tak dnes chcelo robiť? Aký pocit mám z nových topánok?* Pocity sa stali neoddeliteľnou súčasťou nášho rozhodovania. Pocity nie sú nevyhnutne zlé, ale nie sú tým najdôležitejším. Veľmi často majú len málo spoločného s tým, čo je správne alebo najlepšie. V skutočnosti nám naše pocity môžu klamať („Nadovšetko klamlivé je srdce...“ [Jer 17,9]) a môžu vytvárať falošný obraz reality. To nás môže nútiť robiť zlé rozhodnutia a vystavovať nás skúškam, do ktorých sa dostávame vlastným pričinením.

Ktoré biblické postavy sa rozhodovali skôr na základe pocitov, než na základe Božieho Slova? Aké to malo následky? Pozri v tejto súvislosti napríklad 1Moj 3,6; 2Sam 11,2–4 a Ga 2,11.12.

Uvažuj o úvodnom texte (1Pt 1,13–16). Čo Petra znepokojovalo a čo chcel, aby jeho čitatelia urobili?

Peter pochopil, že kormidlom, ktorým ovládame naše telo, je myseľ. Ak stratíme kontrolu nad vlastnou myslou, budú nás ovládať najrôznejšie pocity, ktoré sa nám dostanú do cesty.

Predstav si, že kráčaš po úzkej ceste k Pastierovmu domu. Po ceste je veľa križovatiek a odbočiek, ktoré vedú rôznymi smermi. Niektoré z týchto ciest smerujú na miesta, ktoré by sme rozhodne nechceli navštíviť. Iné vyzerajú lákavo, vzbudzujú v nás túžby a emócie. Ak sa však pustíme po ktorejkoľvek z nich, zídeme zo správnej cesty a pôjdeme cestou, z ktorej môže byť mimoriadne ťažké vrátiť sa.

- **Pred akými dôležitými rozhodnutiami stojíš? Úprimne sa opýtaj samého seba: „Ako môžem vedieť, že svoje rozhodnutia nezakladám na Božom slove, ale na pocitoch, emóciách a túžbach, ktoré môžu byť v rozpore s Božou vôľou?“**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

RADIKÁLNY ZÁVÄZOK

²⁹Ak ťa teda pravé oko zväzda na hriech, vylúp ho a odhod' od seba. Je pre teba totiž lepšie, ak zahynie jeden tvoj úd, ako keby celé tvoje telo bolo uvrhnuté do pekla. ³⁰A ak ťa zväzda na hriech tvoja pravá ruka, odtni ju a odhod' od seba. Je pre teba totiž lepšie, ak zahynie jeden tvoj úd, ako keby celé tvoje telo prišlo do pekla. (Mt 5,29.30)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Uvažuj o úvodnom texte (Mt 5,29.30). Považuješ Ježišove slová za radikálne? Prečo?

Radikálne kroky sú nevyhnutné nie preto, že by sa Boh snažil urobiť náš život neznesiteľným, ale preto, že sme sa my a naša kultúra tak veľmi vzdialili od Božích zámerov. Ľudia často prekvapene otvárajú oči a kladú si otázku: *Ako som mohol odísť od Boha tak ďaleko?* Odpoveď je vždy rovnaká: od Boha odchádzame vždy nebadane, krok za krokom.

Znova uvažuj o úvodnom texte. Ježiš hovorí v kontexte sexuálneho hriechu. Uvedené princípy však môžeme aplikovať na náš postoj ku všetkým hriechom. A samozrejme, vzťahujú sa aj na náš rast v Kristovi vo všeobecnosti.

Aký dôležitý bod nám Ježiš hovorí v texte Mt 5,29.30? Naozaj Ježiš chce, aby sme samých seba zmrzčili?

Ježiš nás určite nevyzýva, aby sme si fyzicky ubližovali! Skôr nás volá, aby sme veľmi rozhodne a vážne pristupovali k tomu, ako uvažujeme a konáme. Všimnime si, že verše nehovoria, že sa máme modliť a že Boh okamžite odstráni hriešne sklony z našich životov. Niekedy to Boh môže láskavo urobiť za nás, ale často nás volá, aby sme sa radikálne zaviazali vzdať sa niečoho alebo začali robiť niečo, do čoho sa nám vôbec nechce. Aká len skúška to pre nás môže byť! Čím častejšie sa budeme rozhodovať správne, tým silnejší budeme a tým slabšia bude moc pokušenia v našich životoch.

APLIKÁCIA

- Boh niekedy používa skúšky, aby upútal našu pozornosť, keď je okolo nás toľko hlučných rozptýlení. Práve v skúškach si uvedomujeme, ako ďaleko sme sa vzdialili od Boha. Skúška môže byť Božou výzvou, aby sme urobili radikálne rozhodnutie vrátiť sa k zámerom, ktoré má s nami náš Otec. Pred akým rozhodnutím stojíš v týchto dňoch ty? Čo ti môže pomôcť rozhodnúť sa správne?

DÔLEŽITOSŤ VYTRVALOSTI

²³Jákob ešte za noci vstal, vzal so sebou svoje dve ženy, obe slúžky i jedenásť svojich synov a prebrodil sa cez Jabbók. ²⁴Vzal ich a previedol cez potok so všetkým, čo mal. ²⁵Jákob zostal sám a tu s ním ktosi zápasil, kým nevyšli zore. ²⁶Keď videl, že ho nepremôže, poranil mu bedrový kĺb. Vtedy sa pri zápase Jákobovi vykĺbil bedrový kĺb. ²⁷Povedal: „Pusti ma, lebo už vychádzajú zore!“ Jákob odpovedal: „Nepustím ťa, kým ma nepožehnáš.“ ²⁸Ten sa ho spýtal: „Ako sa voláš?“ Odpovedal: „Jákob.“ ²⁹Ten povedal: „Už sa nebudeš volať Jákob, ale Izrael, lebo si zápasil s Bohom i s ľuďmi a zvíťazil si.“ ³⁰Jákob sa ho potom spýtal: „Prezrad' mi svoje meno!“ Ten mu odpovedal: „Prečo chceš vedieť moje meno?“ Tam ho požehnal. ³¹Jákob nazval to miesto Peniel, lebo povedal: „Videl som Boha z tváre do tváre a zostal som nažive.“ (1Moj 32,23–31)

Prečítaj si príbeh o Jákobovom zápase s Bohom (1. Mojžišova 32). Čo tento príbeh hovorí o vytrvalosti aj napriek veľkej sklúčenosti? (Skôr ako odpovieš, uvažuj o celom kontexte Jákobovej situácie.)

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Často vieme, čo je správne, a svoju vôľu uplatňujeme tak, aby sme konali správne. Keď sme však pod tlakom, môže byť veľmi náročné držať sa Boha a Jeho zaslúbení. Je to preto, že sme slabí a ustráchaní. Jednou z dôležitých silných stránok kresťana je preto vytrvalosť – teda schopnosť kráčať vpred aj napriek tomu, že sa cíti slabý a najradšej by to vzdal.

Jedným z najväčších príkladov trpezlivej vytrvalosti v Biblii je Jákob. Pred mnohými rokmi oklamal svojho otca a brata Ezáva, aby sa zmocnil prvorodenstva (1. Mojžišova 27). Odvtedy utekal v strachu pred Ezávovou pomstou. Aj keď dostal nádherné zaslúbenia o Božom vedení a požehnaní vo svojom sne o rebríku siahajúcom do neba (1. Mojžišova 28), neustále prežíval strach. Jákob zúfalo túžil po uistení, že ho Boh prijal a že zaslúbenia, ktoré pred rokmi dostal, sú stále platné. Keď pri potoku Jabbók zápasil so záhadným neznámym, pri zápase sa mu vykĺbil bedrový kĺb. Od tej chvíle už nemohol v boji pokračovať, pretože bolesť by bola neznesiteľná. Práve vtedy musel prežiť zmenu svojho nasmerovania. Prestal bojovať a začal sa viac spoliehať na Hospodina. Jákob sa z celej sily držal Neznámeho a žiadal o požehnanie. Držal sa ho tak silno a vytrvalo, až mu Neznámy musel povedať: „Pusti ma, lebo už vychádzajú zore!“ (1Moj 32,26)

Jákob dostal svoje požehnanie, pretože bol vytrvalý napriek bolesti, ktorú pri zápase prežíval. S nami to môže byť podobné. Nám tiež môže Boh „vykĺbiť bedrový kĺb“ (1Moj 32,26) a potom nás vyzvať, aby sme sa ho držali aj cez našu bolesť. Boh dovolil, aby bolestivé jazvy pokračovali – Jákob kríval aj pri stretnutí so svojím bratom. Jákob mohol vyzeráť slabý a zraniteľný, ale jeho vnútro bolo silnejšie než kedykoľvek predtým.

- Aké praktické rozhodnutia môžeš urobiť (v otázke svojich priateľov, životného štýlu, zdravotných návykov, duchovného života alebo toho, čo čítaš či sleduješ v televízii a na internete), ktoré ti pomôžu lepšie vytrvať v živote s Bohom aj uprostred trápenia a pokušenia?

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Patriarchovia a proroci* si prečítaj kapitolu „Nočný boj“ (PP 195–203; PP /sk/ 140–145) a v knihe *Cesta ku Kristovi* kapitolu „Odvzdanosť“ (SC 43–48; CK 30–33).

„Vôľu, ktorá tvorí taký dôležitý faktor v charaktere človeka, začal po páde ovládať satan. Odvtedy pôsobí v človeku tak, aby človek túžil a konal podľa vlastného potešenia, až po svoje úplné zničenie a svoju záhubu.“ (5T 515)

„Kto chce získať Božiu pomoc, musí si uvedomiť svoju bezmocnosť i nedostatky a v záujme veľkej premeny použiť svoj um, vynaložiť úsilie a úprimne, vytrvalo sa modliť. Musí sa zrieknuť zlozvykov a zbaviť sa nevhodných návykov, lebo zvíťaziť môže len rozhodným úsilím o nápravu chýb a získanie správnych zásad. Mnohí nie sú tam, kde by mohli byť, pretože nečinne čakajú, že Boh za nich urobí to, čo majú urobiť sami a na čo im Boh dal silu. Tí, ktorých prozretelne povolal, musia prejsť prísnou duševnou a morálnou skúškou. Pán im pomôže tým, že svojou mocou prenikne ľudské úsilie.“ (PP 248; PP /sk/ 182)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Ako veľmi si uvedomuješ, že pri páde začal vôľu človeka ovládať satan? Ako nám zameranie sa na Ježišov charakter môže pomôcť lepšie pochopiť našu vlastnú skazenosť a veľkosť Božej milosti?
2. Prečítajte si príbeh o Ježišovi v Getsemane (Mt 26,36–42). Aké boli Ježišove pocity a túžby v protiklade s Božou vôľou? Čo sa môžeme naučiť z tohto príkladu?
3. Ako trieda sa porozprávajte o rôznych vplyvoch našej kultúry, ktoré môžu narušiť našu obranu a urobiť nás zraniteľnejšími voči satanovým útokom. Čo môžeme urobiť, aby sme pomohli ostatným členom zboru uvedomiť si tieto nebezpečenstvá? Ako môžeme pomôcť tým, ktorí v tejto oblasti potrebujú mimoriadnu pomoc?
4. Poznáte vo svojom zbere niekoho, kto prežíva vnútorné zápasy, dlho už nebol v spoločenstve a možno sa chystá vzdať svojej viery, alebo to už dokonca urobil? Čo môžete ako spoločenstvo urobiť, aby ste tohto človeka povzbudili a pomohli mu neodvrátiť sa od Ježiša? Akými praktickými krokmi mu môžete pomôcť?